

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шадн. 143.322.
Адреса для телеграм:
— „Діло“, Львів. —
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА:
М. сично: в краю 450 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словацчині 30 к. к., Румунії 150
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редації: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Поклін їх тіням.

Львів, 3. червня 1928.

Всі, що в них плаче кров українська, всі, що мають у грудях серце українське, вийдуть винні на могили тих, які піддали своє молоді, надійні життя за волю Батьківщини. Вийдуть на могили борців, щоб віддати поклін їх тіням, щоб поновити закріплення невидимих, а таких сильних зв'язків між ними, героїми і живими нинішніми в носіми того чогось могутнього, що їх вело на смерть, що давало їм силу змирати на полі бою.

На могилах, акриті свіжим, молодим квітням, на могилах, сповиті смутком, але в осяяні загровою нового життя, нової боротьби, на могилах на тиху, безслов'яну, німу і багату-багату змістом розмову, що запалюється між ними, мешканцями могили і живими їх братами!

На могилах, щоб в темному скупчанні в зближенні живих і мертвих, відтворити світу пам'ять тих великих і славетних, тих болючо-трагічних і рівночасно таких мирних, таких дорогих хвиль, переломових хвиль в історії Батьківщини нашої. На могилах для очищення духа, для гарту, для оновлення, для єдності, для єднання і для сили!

Розлога земля українська носить на собі багато тисяч цих дорогих нам і таких обильних у відроджуючу силу нації могили. Горем і муками оповиті, кровю і кістками героїв наших начинені, вони стали національними святощами. Біля них розвивувалися всі народні культи. З них, а їх таємної мови черпав колись свої пророчи думи творець нової України Шевченко, вони були джерелом сили для всіх творців українського національного відродження, вони виховували своїм німим горем і кликали своїм змістом історичних кривд тисячі до бою. Їх мова сповнилася якісь щирим наймодернішим українським. І чимало могили зближались, зросли непомірно, поглиненими на кожну нить землі української, щоб своєю відсвіжкою і скрипучою кривавою мовою тим сильніше, тим безпосередніше впливали на нові покоління українців, на їх єдність, на їх збірну душу, на їх мораль, на їх внутрішню щирість, на об'єднуючу їх волю, святили іменами і єдиномисленням до нього.

Тому на могилах! Всі на могилах славних борців, на могилах для відвідування пам'яті про їх подвиги славетні, на щиро-тиху розмову з ними. На могилах для спільного вшанування єдиного єднання біля найбільшої святості, біля свіжих жертвеників звитості, біля свіжого української! На могилах для поклону світлим тіням Героїв наших!

Пам'ятайте, що всі збірні на могилах на могилах Івана Франка троє пози-
ти до Центробанку, Львів, Ринок ч. 10.
I. пов. на щоденну миску ч. 7910.

СВЯТО МОЛОДІ

на площі „Сокола-Батька“ у Львові, 2330

Тоді Тов-я „Рідна Школа“, яке викликає кожного року особливе зацікавлення у Львові, відбудеться в чотирьох, 7. червня 1928 р. в год. 4. пополудні на площі „Сокола-Батька“ у Львові. — Якісь численні задля вітти, розради й національного обов'язку. 1—3

Сумні перспективи.

Катастрофа озимих засівів. — Мериторіальне розміщення катастрофи. — Озимі й ярі засіви. — Польська й наша оцінка. — Безвиглядність у нашого селянства. — Спізнені кредити.

Українська територія під Польшею переходить в останні дні серпня елементарних катастроф. В р. 1924 загинув у Сх. Галичині дошкульний голод, в 1927 р. навістича південно-гірські й підгірські повіти Сх. Галичини небувала своїми розмірами катастрофа повені, а цього року виразно стоїть вже перед нами жахлива примара голоду у зв'язку з пропажею озимин і слабкими виглядами ярих засівів.

На основі перевірених оглядів представниками східно-галицького „Зайонизму-Землі“ і „Товариства Господарського“ катастрофальний стан озимин представляється ось так:

Найважче потерпіли озимини на Поділлі, де вони пропали на всьому просторі тернопільського воєводства. Більше лише бувають повіт вишнівський з розмірно невеликими втратами. Найважче досягнула ця катастрофа повіти: Броди, Збараж, Золочів, Підгайці, Зборів, Гусятин і Чортків.

Дещо менше катастрофа обняла північно-західну частину Сх. Галичини (львівське воєводство), де вимерзли озимі засіви в повітах: бобриський, равський і жовківський, а крім того град і пожега знищили чорвоцький повіт, менше потерпіли повіти: Сокаль, Любачів, Горохув, Лиско і Березів.

Розміри найменше досягла катастрофа подільсько-східну Галичину (станіславське воєводство), однак і там досить сильно потерпіли озимини від морозів в повітах: гороньський, томашівський і снітинський.

Взагалі озимини померзли в цілій Сх. Галичині на 20—50 проц. внаслідок сильних морозів і тонкої верстви снігу. Опрацю погіршили ще неспадні розтопи та сильні пітні приморозки, що тягнуться досі.

Подібний стан озимини маємо й на Волині, де в останньому часі страшна градова туча просто перервала землю (особливо в крем'яньському повіті), залишаючи з ліній землі озимі й ярі засіви. В найліпшому разі сьогоднішній збір може досягнути половини минулорічного збору.

Досить добре задовольняються ярі засіви. На жаль, із-за недостатку посівного абима і кредитів їх сіяно мало, особливо ярі пшениці. В останньому часі дещо поправилися ярі ячмені й овес.

Такою ж опінією директора „Зайонизму-Землі“ Лопушанського. Аналогічний погляд висловлює й проф. Жебровський на основі звітів і доповідей „Товариства Господарського“.

Напруженим — на його думку — є стан озимини в тернопільському воєводстві. На основі останніх звісток востаннє там переростає лише 30 проц. озимих засівів, заступаючи їх ярими збілками, гречкою й картоплею. Та низька температура спричинила дуже погану вегетацію ярих засівів.

У львівському воєводстві озимини втратили збиток озимих засівів на 15 проц., а в станіславському на 10 проц.

Зовсім природно, що спізнені засіви спричинять пізні жнива.

На наш погляд опінії представників польських господарських організацій є досить за оптимістичні. Наша господарська організація „Сільський Господар“ опінію втрату озимих селянських засівів на 55—60 проц., так що ледви 40 проц. озимих засівів може дати який-такий збір. І зовсім природно, бо представники польських господарських організацій брали на увагу лише велику земельну власність, яка все є у краіно-му положенні. Крім того їх опінія не була відома і від чисто національного та класового моменту. Найбільше знищення досягнули вони у тернопільському воєводстві, яке в польській унії є майже наполовину польським та яке має найбільші великоземельнікські латифундії. Зате найменше знищення досягнули вони у станіславському воєводстві, яке в цілості українським та де велика земельна власність є або слаба, або знаходиться в значній частині в руках жидів.

Цікаво, що в тернопільському й львівському воєводствах катастрофа досягнула майже виключно чисто українські повіти, як: Броди, Золочів, Зборів, Чортків, Сокаль, Любачів і Лиско.

Також ярі засіви не представляються так світло, як це подають представники польських господарських організацій, особливо засіви селянські. Велика у цьому вина польських державних фінансових установ, які перед- і підчас цілого виборчого періоду не лише стримали усі кредити, але й почали з політичних мотивів стягати їх від українського селянського населення, а нещавно

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІДНІ

і придбання капіталу на виконання дітей

переводять всі Українці через Т-во

„КАРПАТІЯ“

27088 Львів, Руска 18. 1—3

Банк Господарства Красного просто зробив гаражі українському селянству на передплату, виконуючи кредити українським економічним центрами. І це діялося після повенної катастрофи та після повної пропажі озимин. Такої повенної не можна йнакше назвати, як лише нерозумом і легітимістичною. Фінансова скрута не досягла великої власності — тому, що вона польська та в тому, що вона у виборчому періоді майже в 100 проц. найшла в урядовому таборі. Зовсім природно, що помішники могли переорієнтувати озимі засіви, маючи засоби й кредити на ярі посіви.

Аж в останньому часі, для 31-го травня, щоб після давно покінчених засівів розділити засіви кредити Банку Господ. Красного, призначуючи для львівського воєводства 300.000 зол., для тернопільського воєводства 500.000 зол. (а крім того 200.000 зол. з інших джерел), а для станіславського воєводства 200.000 зол. З кредити для львівського воєводства призначено для зборівського повіту 80.000 зол., для равського, гороньського й рудецького повітів призначено по 40.000 зол., а для сокальського, львівського, любачівського й бобриського призначено по 20.000 ал. Ці кредити опрочентовано по 9 і пів проц. річ ста. Не знавши лише, чи в теперішньому моменті ці кредити вже поновили б допомогти, як з огляду на спінену пору, так і з огляду на те, що можна сумніватися, чи вони дістануться в покликані руки.

Сумні перспективи взаємності на теперішній морозі, просто безнадійна температура та атмосферні несподіванки, які є ще перед нами. Все те що більше агітує коліри катастрофи та мусить заставити нас уже тепер подумати над заарядженими способами. Бо коли зачасу не подумати над цим справою, то можемо дізнатися крайню сумні і безвиглядні наслідки.

Консульські завдання.

Промова новопризначеного консула СРСР. п. Лалчинського перед журналістами.

Новопризначений консул СРСР п. Лалчинський звернувся до себе в суботу 2. ч. м. представників львівської преси, перед якими ось так змусив свої завдання й обов'язки:

Обов'язок консула кожної держави в тіл мішаності, який його призначає його уряд, полягає в тому, щоб боронити правові, економічні та політичні інтереси своєї батьківщини і поможити їй в її звитязі та репрезентувати державу з боку своєї країни. Але не менш важливим його завданням є зосередити увагу на житті своєї консульської округи та цілої держави, котрої частинною та окремою, а різно найповніше та найточніше інформувати в офіційних представників місцевої влади й місцевої громадськості про життя, культуру та економіку цієї країни та народу, що він-та має честь представляти. Добре знаємо, що жодна особистість, яка бачила дулю багато не може обійти інформацію, дулю багато не може зробити, щоб реально найкраще для держави одну до одної, всім новими змінами розуміння між ними, а також та змінами в їхній державі.

Завдання між іншим державними та громадськими діями та діями людини в інтересі всіх сторін.

І це особливо торкається кожного представника СРСР за кордоном. Бо в кожній країні в світі не тільки такої підстави в своїх справах, як Радянський Союз і в той-же час в кожній країні за повноту такої сили, якою є велика кількість, фактичний, який просто відомий, чужий, вигаданий, вигаданий. Отже консулати не боронять проти цього з однієї з актуальних завдань радянської консули — і сприйняти тому, щоб місцеві влади мали справляти увагу про нашу державу. З другого боку і зразі і в разі мови СРСР і відповідно місцевої влади мають співпрацювати, навіть в економіці про все, що стосується до життя Радянського Союзу. Найважливіше в кожній справі консулату місцевої влади і всієї держави, яка бачила дулю багато не може обійти інформацію, дулю багато не може зробити, щоб реально найкраще для держави одну до одної, всім новими змінами розуміння між ними, а також та змінами в їхній державі.

Богого, що є корисна для народу та по-ступити щодо культури, науки, техні-ки. Отже радянський консул повинен слідкувати за тим, щоб не було такої заги-би, щоб не було такої загиби, щоб не було такої загиби. Нарешті, і перомальне об'єднання між радянськи-ми та захардонними дітями: культур-ними, економічними та громадськими є одним із завдань радянського представ-ника в певній мірою.

Так розумію я завдання радянського представника в кожній країні та в таких принципах буду виходити, проводячи свою діяльність, як консул СРСР у Львові. І можу підкреслити, що все сказане ще багато краще, ніж для інших випадків стосується саме до консульської робо-ти СРСР у Львові.

Моя округа ще за старих часів була однією з найближчих до тих земель, що нині є в складі Радянського Союзу, то-чисто Радянської України. Багато інте-ресів зв'язують обидва терени, і то інте-ресів ділових, особистих, родинних. Є чимало сімей, котрих одні члени мешка-ють у нас, у Радянському Союзі, а дру-гі тут, на цих землях. Полегшити їм ані-мідувати таке ненормальне становище є моїм консульським обов'язком. Є багато селян, навіть цілих сілських громад, котрих права на землю можна юридично встановити лише дістання офіційні відомості з тих архівів, що нині є в розпо-рядженні місцевих органів радянської влади.

Є в приватні особи, що мають різнома-їтні майнові інтереси в Радянському Союзі, а мешкають тут — і навпаки — і такі інтереси можна забезпечити лише за допомогою консульства, що має моти-ривальні функції. Шляхом природно, що зі всього цього походять ще далі частіша потреба для громадян обох країн пере-їздити кордон, або і зовсім переносити-ся з одного краю до другого, а тому спра-ва про уділення віз та про зміну грома-дянства мають тенденцію зростати.

Далі в зв'язку з тим, що господарське життя на обох теренах, зруйноване сві-товим війною, починає знову нормалізу-ватися, повстає найважливіша потреба по-новити ті зв'язки, що колись були такі щільні між обома країнами, поширити та поглибити їх. Отже і в цій галузі для діяльності радянського консульства у Львові відкривається велике поле.

Як відомо, моя округа складається з земель Волинської, Тернопільської, Ога-нєдзької, Львівської, Люблинської та Краківської, де мешкає понад шість мільйонів українців. Шляхом зрозуміло, як цікавиться уся ця людність, які її вер-стані, що діється у Радянському Со-юзі, де українська нація має свою дер-жаву. Отже надзвичайно є важливим поб-ро Радянський Союз тут була справди-лива увага, і що найважливішим моїм завданням буде спростувати всю не-правду, що свідомо або невідомо про-являють тут, на жаль, так часто поширю-ються. Я тішу себе наліво, що в цьому місцеві преса в першу чергу ширі стане мені на допомогу.

А з іншого боку буду робити все від мене залежне, щоб поширювалися і на моїй батьківщині найважливіші відомос-ті про тутешні культурні, економічні та політичні досягнення. Маючи від свого уряду доручення детально висвітлювати полі-тичне, економічне та культурне життя своєї консульської округи, я сподіваюся, що з боку всіх місцевих урядових осіб та громадських діячів я дістану цілковиту підтримку, щоб здійснити оце своє за-дання.

Надаючи першорядне значіння особли-вим зв'язкам між тутешніми дітьми та дітьми Радянського Союзу, особливо Радянської України, я зважати на всіх завданнях від мене залежних, щоб полегши-ти такий зв'язок, окрім того щоб дати мож-ливість узяти, мистичним, економічним, кооператорам обох країн безпосередньо знайомитися з тим же галузями життя, що їх цікавлять. І мені буде надзвичайно приємно безпосередньо знайомитися з міс-цевими урядовими, громадськими та культурними дітьми.

Зізд воеводів.

(Ік) Призначений на пенсію до Вар-шави зізд воеводів пересувано на по-їзді 8 червня з огляду на розклад бю-джету мін-ства внутр. справ у бюджет-ній комісії.

Інтерпеляція пос. С.Хруцького

в справі конфіскації промови пос. д-ра Дм. Левницького в ч. 121. «Діла».

(Ік) Сьогодні перед приступленням до денного порядку забрав слово пос. С.Хруцький і виголосив ось та-ку мову:

Висока Палата і п. Маршалку! У-країнська газета „Діло“ у Львові от-римала листа від гродського старо-сти з датою 1. червня ц. р. в якому повідомлено редакцію, що на основі 73 статті розпорядку президента рі-чноополити про пресові права 121 ч. цієї газети є зайняте з приводу стат-ті під заг. „Наші змагання“, фактич-но за промову голови Українського Клубу пос. д-ра Дм. Левницького, ви-голошену під час генеральної бюджет-ної дебати над авітом бюджетової комісії про бюдж. прелімінар на пе-ріод від 1. квітня 1928 — до 31. бе-резня 1929. Прому Панів, це мабуть уперше у Польщі записок нечуваний в історії парламентаризму у світі факт, якого в ніякий спосіб не мож-на витолкувати й якого не можна подумати собі у парламентарно де-мократичній республіці. Конфіска-ція посольської промови є яскравим нехтуванням конституції. Коли у польській конституції загарантовано незайманість поодиноких послів, то тим більше сойм як цілість, сойм як найвища інституція в державі мусить користатися з цієї незайманос-ті. Промова послів творить інте-гральну частину соймового засідання тому промови послів є власністю ці-лого сойму і як такі переходять по-передню, так мовити, пензурю мар-шалка сойму. Наслідком того кон-фіскація посольської промови, стяг-нутої вже до соймового стенограму, є аніслювання права і гідності цілого сойму. Тому позачка до ві-дома п. маршалка повисший факт конфіскації промови голови Україн-ського Клубу, має честь питатися, чи пан маршалок, поставлений на сторожі права і гідності цієї Висо-кої Палати, гадає виступити в обо-роні цього сойму.

На запит пос. Хруцького марш. Дашинський відповів: Скажу пе-решіри, чи переклад був букваль-ним перекладом стенограму. На ви-падок ствердження цієї буквально-сті, перешлю справу міністрові спра-ведливості, щоб привернув стан правопорядку в даному уряді. (За-свідчені устні інформації у різних тайфанаційних представників сойм-у кажуть ствердити однодушність поглядів, що конфіскація посольсь-кої промови, переведеної хочби на-віть під якоюсь формальною покриш-кою є річю цілком недопущаемою).

3 парламентарної арени.

(Власні телефонограми з 2. травня 1928.)

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ СОЙМУ

Образжений міністр.

(Ік) Вже вчора при дебати над бюдже-том мін-ства земельних реформ прийшло до конфлікту між послом Вишківським (Вишківським) та міністром Станіславом. На-званий посол ужив під адресою політики міністра дуже гострих висловів м. і. що нинішнє мін-ство земельних реформ тре-ба би звільнити поглядів міністерства га-мування земельних реформ. На ті слова міністр обрушився з міністерської лавки, однак промови викривив собі обмежу-вання посольської свободи критики. Опи-сав міністр хотів аперіу покинути дос-ла перед суд чести, однак обмежився до названня тої посольської промови дема-гогією. Марш. Дашинський оголосив со-ломоновий присуд, що мовля, висока по-сла в нічому не уступають щодо делі-катності високому міністру. Нині на справу мала свій делікатний перебіг, бо пос. Поляків (І-ка) виголосив велику мову, в якій закликав у страшно напест-ливий спосіб пос. Вишківському фаль-шивити соймового стенограму, мо-вля, пос. Вишківський ужив високу, що мін-ство земельних реформ повинно бути відозвано мін-ством вищою ро-

форм, а тепер там є гамування. В той спосіб цей інцидент приборав на гостро-ті. В обороні пос. Вишківського люту-вав голова клубу „Вишківським“ пос. Во-ницький. Міністр з посольських лавок по-чав ругатися словом чести і цілу по а-вентуру ліквідував покину марш. Да-шинський закликав, що розпорядити алі-ство на сім'ялі може бути мова про фаль-шування боймовит стенограми.

Бюджет мін-ства освіти і віроісповідань.

Референт пос. Ступіський (І-ка) під-креслює, що мін-ство освіти до нині не має ще правних приписів, які дормува-ли би устрій шкільних властей та управ. Є лише рамковий закон, а в практиці комбінація польських приписів та дав-ніх законів із часів займаних дер-жав. Далі помага закону про шкільни-тво головні середні та фахові, які єни-раються лише на розпорядках міністра. Обговорюючи рубрику витратів в бюдже-ті мін-ства, референт звернув увагу, що коли в 1927-28 р. видатки виносили 16.68 проц. загального бюджету, то тепер ви-носять лише 15.78 проц., а уряд пропону-вав навіть лише 15.17 проц. Комісія під-няла видатки головно на будову народ-ніх шкіл з 5 міль. на 20 міль. зол.

Дискусія над бюджетом мін-ства освіти та шкільництво національних меншостей.

(Ік) Пос. Чапівський (ППО). Бюджет мін-ства освіти є дуже мізерний. Най-більш оптимістичні рахунки за комісії стверджують, що в Польщі є 83 проц. а-наліфетному, а за віроісповідання творять аж 7 проц. цілого бюджету. Тре-ба підкреслити потребу поділу перки від держави, не виступаючи презентом, ані проти перки, ані проти релігії. Зама-тує, що на випадок відхилення внеску ППС про екскреслення цілого бюджету ві-роісповідаль, клуб ППС оголосив внесок емент. екскресити 10 зол. із аналізування духовності як демонстрації проти ос-татніх виборів кліру. (Розуміється і польського). В справі шкільництва т. з. нап. меншостей промови висловлює-ся проти утративанні шкіль і поручає ос-нувати український університет у Льво-ві, тому, що кождий народ має право до своєї влас. школи. Пос. Сиджеский (І-ка), хвалюючи мін-ство освіти по травні в порівнянні з перетравленням, мавляв м. і. В справі шкільництва нап. меншим уряд і блок, який співпрацює з ним, стоїть на становищі, що не може бути мови, аби якийсьбудь громадянин був упосліджений у своїй національності чи віроісповіданні. Культурна праця кожної нації є гідна поваги і ніхто не перешко-джує бути не може. Замір цього уряду та доконамі його посягнення в цій справі свідчать, що справа є на кращій дорозі, хоч вона не дефінітивно розова-вана, перші кроки вже зроблені і зміна є на краще. Блок, очевидно, має тому повне довіря до ляхівського міністра осві-ти. Пос. Каліновський (Віган). Збільше-ня бюджету ресорту освіти та збільше-ня бюджету інших ресортів не є в про-порції. Щодо шкільництва нап. меншим, то в наших матеріалах маємо в цій ма-терії також різні достойні справи, однак одна з них є дуже недостатня, а саме поєднання визнання термінології „ру-ськи“ і „руський“ замість „українець“ і „український“. Цю нелогічну терміноло-гію треба скорегувати, бо це є ушкоджен-ня шкільництва. Не полізло захиду, що коли українці говорять про будувт са-мостійність України та Білоруси, то та-ка енуціяція є держ. зрадою. Не можна твердити, що карта історії ним разом ві-двернулася в останню. Мусимо, очевидно, рахуватися з теоретичними умовами та не можемо творити конфліктів, котрі ро-зирвали би те, що маємо. Однак розу-міємо тенденцію українців. У програмі нашої партії є як ідеал будучим фезе-рація свободних народів, тож і народів польського, українського та білорусько-го. Першим етапом мусить бути бодрі задоволення їх культурних потреб. В порівнянні того, що міністерство визнає за потребу у своїй матеріалі, з тим, що виконало у програмі на цибліничі рости, є величезною диспропорцією. Пра-ктика мін-ства є дуже далека від ідеалу. (Пос. Каліновський старий польський культурний діяч, який брав активну уча-сть у перших часах української рево-люції в Києві у великій згоді та співпраці з тодішнім українським нац-революці-оніями повстанцями, є мабуть єдиний в

Д-р Бронислав Овчарський

орієнтує 1928 1.3

у внутрішніх недугах у літній сезоні в Криниці під „Тополішч“.

нинішньому саймі Я один із дуже пот-селених у цілому польському громадян-стві, якого ширість демократичних і лі-беральних поглядів у відношенні до на-польських народів не треба зуминувати.

ВЕЛИКА ПРОМОВА ПОС. ВОЛОД. ЦЕ-ЛЕВИЧА.

(Ік) Пос. Вол. Целевич (Укр. К.) зат-лоска односторонню промову, пошту на-зиптайло докладних статистичних дат і убралю у високу вартість риторичної фор-ми. Полякче полеміка дуже короткотрива-ла, тому що промова ця була оголо-шена окремо. Промовець застерігається проти звільнення терміну „руський“ і „український“, пригадуючи, що в римсь-кому договорі є термін „український“. Такожмо перешити договором про сам-мешности утравістичний закон. Шкіл-ний племісцит є високо підозрілий в ла-ду на масові факти фальшування під-писів. Школу етатистичною табелею до-казує промовець, що одну користь укра-їнці зазнали від теперішнього уряду, а саме втрату 217 шкіль у Галичині, не за-мучи про те гірше положення як Вол-ли, Холмщині та Поділля. Назовити щеку фактів несправних шк. зловживань і по-шування адміністрації у шкільну полі-тику. Описав доказує статистично полі-тику перешити витрати українців на захід. Обгрунтовує тезу, що саме у-травістичний є достаточним доказом беклі для українців. Гостре полемізує з відо-мими поглядами мін. Добруцького про те, щоб в національній школі вчили звіт-лі ішної національності. Порівнює стан шкільництва за австрійських часів і те-пер, переходячи всі форми та жили шкіль-ничих, середніх і вищих. Спиняється довше на справі українського універси-тету, пригадуючи знову зломання поль-ським урядом міжнародного зобов'язан-ня в цій справі. Встановлює 90 тис. зол-ла „Інститут руски“ характеризує як провокацію української національної рі-зності. Окремо говорить про пострафіка-цію закорд. дипломів українських аб-солвентів. Назовити п'ятати з творів ре-в. польських діячів про боротьбу Польщі за свою річку школу під російською і прусською займанщиною, а кітає зоро-том, що українці будуть так довго бити головами в мур польської екстерніан-тної польської політики, аж поки його та-ки не розіб'ють.

ПОЛЕМІКА МІН. ДОБРУЦЬКОГО.

(Ік) Присутній на засіданні міністр осві-ти Добруцький весь час промови пре-ла Целевича силно хамувався і робив палкі записки. Негайно після того, як пос. Целевич зійшов із трибуни, опле-кувався з лавок польських послів виступив на трибуну міністр. Не буду по-лемізувати з т. з. ав. кресовим законом, я-кий далі обов'язує. Хоту лише скорегува-ти деякі числа полки передбачені. В нас передовити комісія шкіль. В роках 1925 і 1926 було загально в Польщі 25.927 шкіль, а в 1927 — 25.339, отже на ок-шіл міншше. Однак при тому не сталі 613 шкіль із польською мовою навчан-ня. Одночасно польські школи прилучує-ся до двоєязычних українських і робля-ся утравістичну школу. І політиці й У-країнці траплять в тому випадкові свої національні школи. Кресового закону не аминили тому, що уряд не мав на те уповноваження. Цей міністр поєдну-ється на відсутність ресурсів і сверт та-шодо адміністративного тратування мін-ство було старіше лише в одному ви-падкові і то полками. До вигоди від-писів на декларацій не можна присту-ти, бо це дало би приходу до репрес-а обох сторі. Однак міністр бачив на де-кларацій ті самі підписи за масою польською і українською. Видовити У-країнське населення хоче тільки утраві-стичної. На Волині і Поділлі було зв'язані менше охоти до племісциту. Далі міністр мотнув, відомими вже аргу-ментами, користь утравістичної терри-торії т. з. мішаних національних терри-торій. Завдяки, що мін-ство тратує в українських і білоруських гімназій ре-ресовання, щоб не дати англізів ре-ресовки. У справі шкільництва ми-

В Зелені Свята пам'ятайте про Інвалідів У. Г. А. та Стрілецькі Могили!

Українська Громадо!

Важкі й великі завдання лежать на нашому поколінню. Власними силами мусимо підіймати наш край з небувалої руїни. Ніхто нам не допоможе, коли самі собі не поможемо. Тому мусимо бути все приготовані на жертви й нести з гідністю тяжкі народні обов'язки. Без особистих жертв не досягнемо нічого.

Але хто свідомо приймає на себе жертви, для того вони перестають бути тягарем, а навпаки — підбадьорюють і наповняють свідомістю власної гідності. Оттак ми нашою жертвенністю через обмеження своїх особистих потреб, будемо наше рідне шкільництво, свою культуру. Так ми поширенням кооператив стали будівничими свого економічного життя.

До тої жертвенности відкликаємося ми що року в Зелені Свята та нагадуємо про **інвалідів дорогої нашому серцю Української Галицької Армії**, що в ті дні чекають всенароднього датку для себе — марного відшкодування за їх безповоротні втрати. Чекають, щоби весь український нарід засвідчив, що болів разом з ними, шанув їх рани криваві, їх страждання великі, хилить голову перед їх посвятою й любовію до Рідної Землі.

За останній час ми мали змогу збільшити допомогу нашим інвалідам. Українське Краєве Товариство Опіки над Інвалідами у Львові виплачує тепер **понад 6.000 зол. місячно** на самі ренти для тяжких інвалідів. Крім того удержує Дім Українських Інвалідів у Львові, захист для інвалідів-сухитників у Винниках коло Львова, дає протези (штучні ноги), лікування і ін. **Потребуємо 150.000 зол. на цей рік.** Тому використаймо Зелені Свята для збірної всенародньої помочі інвалідам УГА! Закладім підвалини цього фонду, зложім цю справді священну жертву для тих, що постраждали за нас!

В сьогорічні Зелені Свята, як і минулого року, Українське Краєве Товариство Опіки над Інвалідами переводить збірку спільно з Товариством Охорони Воєнних Могили.

Минулорічна збірка не дала Товариству Охорони Воєнних Могили змоги виконати задумані плани. Тимчасом наш

національний обов'язок велить, а й зовнішня konieczність вимагає, щоби ми в найкоротшому часі привели до порядку наші стрілецькі могили. **Коли в найближчих місяцях цього не зробимо, то стрілецькі могили з тлінними останками наших героїв, на сором і ганьбу нашого покоління, будуть зрівнані з землею!** В самім Львові є поверх 1.000 стрілецьких могили. Чимало їх розкинено по цілому краю. Вони здебільша запуснені, в грім занедбанні — болючий доказ нашої непошани до традиції, нашого нерозуміння культу поляглих. Двигнім їх отже з упадку, поставмо пам'ятники на гробах найкращих синів народу! На охорону могили потребуємо цього року в самому Львові **щонайменше 25.000 зол.** Потрібну квоту мусимо зібрати в ці Зелені Свята, бо потім буде запізно.

Нехай не буде нікого, хто не давби бодай дрібного датку на впорядкування могили та побудування пам'ятників! Нехай ніхто не відмовить своїй жертви для інвалідів УГА, на гоїння їх ран, на місячні ренти!

Збірка повинна бути переведена в кожній церкві, читальні „Просвіти“, кооперативі, товаристві. В залежності від дозволу влади буде переводитися збірка від хати до хати на протязі цілого місяця червня. Крім того Українське Краєве Товариство Опіки над Інвалідами розішле свої чеки при помочі часописів, якими ВП. Жертводавці матимуть змогу надіслати жертви.

Жертвуйте всі! Творіть фонд, гідний нашої нації та наших недавніх великих діл! Покажіть тверду волю народу до життя!

Всі жертви слати на адресу: Українське Краєве Товариство Опіки над Інвалідами, Львів, вул. Руська Ч. 3/II.

Львів, у травні 1928.

За Головну Раду Товариства Охорони Воєнних Могили:

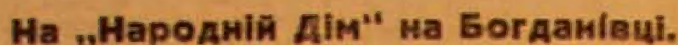
Бр. Янів, голова.

Д-р Ів. Німчук, секретар.

За Головну Раду Українського Краєвого Товариства Опіки над Інвалідами:

Дм. Паліїв, голова.

Роман Сушко, секретар.

Член „Сонора-Батъка“.

Театри.

3-го г. 3-30 понед. „Хай мене чорти“.
3-го г. 8. вєс. „Могодисть у наку“.
4-го г. 8. вєс. „Паганіні“ з Малинов-
ським.

HINA

„Алкого“: Пробуждения жінки.
„Лен“: Поважирено! Шалена Фіфі.
„Пазас“: Дана в титрові плати.
„Легко стати батьком“.
„Фатморіана“: Кармен.
„Байка“: Шалотна помста.

КАЛЕЩЬКИЙ РОМАН

1. Вопросы по теме « История русского письма и книжности в 18 веке в Москве и Санкт-Петербурге и за границей в 18 веке и в 19 веке и в 20 веке и в 21 веке и в 22 веке и в 23 веке и в 24 веке и в 25 веке и в 26 веке и в 27 веке и в 28 веке и в 29 веке и в 30 веке и в 31 веке и в 32 веке и в 33 веке и в 34 веке и в 35 веке и в 36 веке и в 37 веке и в 38 веке и в 39 веке и в 40 веке и в 41 веке и в 42 веке и в 43 веке и в 44 веке и в 45 веке и в 46 веке и в 47 веке и в 48 веке и в 49 веке и в 50 веке и в 51 веке и в 52 веке и в 53 веке и в 54 веке и в 55 веке и в 56 веке и в 57 веке и в 58 веке и в 59 веке и в 60 веке и в 61 веке и в 62 веке и в 63 веке и в 64 веке и в 65 веке и в 66 веке и в 67 веке и в 68 веке и в 69 веке и в 70 веке и в 71 веке и в 72 веке и в 73 веке и в 74 веке и в 75 веке и в 76 веке и в 77 веке и в 78 веке и в 79 веке и в 80 веке и в 81 веке и в 82 веке и в 83 веке и в 84 веке и в 85 веке и в 86 веке и в 87 веке и в 88 веке и в 89 веке и в 90 веке и в 91 веке и в 92 веке и в 93 веке и в 94 веке и в 95 веке и в 96 веке и в 97 веке и в 98 веке и в 99 веке и в 100 веке и в 101 веке и в 102 веке и в 103 веке и в 104 веке и в 105 веке и в 106 веке и в 107 веке и в 108 веке и в 109 веке и в 110 веке и в 111 веке и в 112 веке и в 113 веке и в 114 веке и в 115 веке и в 116 веке и в 117 веке и в 118 веке и в 119 веке и в 120 веке и в 121 веке и в 122 веке и в 123 веке и в 124 веке и в 125 веке и в 126 веке и в 127 веке и в 128 веке и в 129 веке и в 130 веке и в 131 веке и в 132 веке и в 133 веке и в 134 веке и в 135 веке и в 136 веке и в 137 веке и в 138 веке и в 139 веке и в 140 веке и в 141 веке и в 142 веке и в 143 веке и в 144 веке и в 145 веке и в 146 веке и в 147 веке

ОПОВІСТКИ.

За редакційно відповіла

Гумові
Панчохи
і
Бандажі

найдешевше

в спеціальному складі

ЛІНОЛЕЮ І ЦЕРАТ
Леопольда Гааса

Львів Леґіонів 3. — Тел. 16-45.

Видня. Видав. Видавнич. Спілка

САМОХОДИ ОСОБОВІ І ТЯГАРОВІ

ЕКОНОМІЧНІ ТРЕВАЛІ ЛЮКСУСОВІ

ОДИНОКІ НА ЗЛІ ДОРОГІ

Представництво: Львів, вул. Ягайлонська 7. Тел. 305

Ціло". З друкарні Вільямсчой.

„КАРПАТІЯ“

Спілки „Діло“, Львів. Рижок ч. 10

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редякцін не відповів.

ТРУСКАВЕЦЬ

Ціло". З друкарні Вільямшич

Оголошення.

Спілки „Ціло“, Львів. Ріжов ч. 10

Конкурс

на відбудову спаленої церкви

2236 (остались заміні жури) 1-1
Плани можна переглянути в грехо-

кат. уряді парохіальним в Обертині, а в містечку коло Коломиї і туди вносився до 1925 р. Не

приняті остануть без відповіді.

Спілки „Ціло“, Львів. Рухоме 10

КОМПЛЕТ перша 30л. 28.

6 ланок, 6 видук, 6 ноків і 6 хвостів лан-
чок з тілого срібла. II-га сорта 25 зол.

Ширіть наш часопис!

3 друкарні Вятки

Ширіть наш часопис!

За редакцію відповідає Василь Мудий.

Вихід Видавничої Спілки "Діло".

З друкарні Видавничої Спілки „Діло“, Львів. Рамки « 10